

ROSLAGENS *norra*

En tidning från
Svenska kyrkan

NR 4 2020

Vanlig familj, ovanlig bebis

HUR SKA JULEN BLI

I ÅR? Vi är nog många som funderar på det i corona-tider. Kanske måste vi avstå släkträffar och adventsmingel för att hindra smittspridning.

Gemenskap som fyller våra liv med kärlek och mening byts till telefonsamtal och längtan i bröstet.

Jag tror att insikten växer, om hur värdefulla våra relationer är nu när vi inte kan träffas lika självklart.

Mitt i detta nås vi av julens budskap om Jesusbarnet som föds i ett enkelt stall och mitt i en politiskt orolig tid. En vanlig familj som alla andra, och samtidigt ovanlig. En bebis som kommer med ljus och kärlek till världen. Ingenting kan hindra kärlekens kraft från att födas!

När ett barn föds förändras livet och man brukar skoja om att det inte följer med någon bruksanvisning när man blir förälder. Jag minns själv mina första, stapplande föräldrasteg. Glädje, stolthet och samtidigt en osäkerhet över att inte rätta till. *Du vet väl om att du är värdefull, att du är viktig här och nu* är en fin psalm som ofta sjungs vid dop i kyrkan. Idag vill jag rikta de orden till dig som förälder. Du är betydelsefull och har ett viktigt uppdrag!

DU HÅLLER EN nygjord tidning i din hand!

Den har fått ett nytt utseende och delvis ett nytt innehåll där varje nummer kommer att ha ett tema knutet till livet och till kyrkan. Temat är hämtat ut vår Församlingsinstruktion, ett visionsdokument som formulerar vad Svenska kyrkan i vårt samhälle vill vara och göra den närmaste tiden. Fyra

ämnen är särskilt viktiga, de handlar om klimat och miljö, om psykisk ohälsa, om dopet och om att som kyrka bli mer synlig i samhället och i människors vardag.

Finns det något av detta som lockar dig till engagemang, tankar och åsikter? Hör av dig, vi vill lyssna och skapa utrymme för de frågor som engagerar Dig.

God Jul och Guds välsignelse!

ILLUSTRATION: THEA ANDERSSON

Tidningen ges ut av **Svenska kyrkan, Roslagens norra pastorat**

Ansvarig utgivare: Sara J Grip • **Redaktionsråd:** Sara J Grip, Sven-Eric Morhed, Maud N Persson, Ingrid Eliasson • **Omslagsfoto:** Kelly Sikkema/Unsplash • **Grafisk form:** Kyrkbyrå och Maud N Persson • **Tryck:** Norrmalmstryckeriet, 2020

Svenska kyrkan
ROSLAGENS NORRA PASTORAT

DET DÖPTES 46 190 BARN 2019

Av totalt 114 489 födda i Sverige. svenskakyrkan.se/statistik

LIAM OCH ALICE

De namn som gavs till flest barn under 2019, tätt följda av William, Elias, Astrid och Olivia. svenskanamn.se/trender-per-ar/

FOTO: MAGNUS ARONSON/KON

"DU VET VÄL OM ATT DU ÄR VÄRDEFULL"

Psalm 791, "Du vet väl om att du är värdefull", är en av de mest älskade doppsalmerna. Andra populära psalmer är 248 "Tryggare kan ingen vara" och psalm 897 där Py Bäckman skrivit texten: "Det sker ett under i världen var gång ett barn blir till".

DOPÅRTA DIY

Gillar du att baka? Kolla här: dopguiden.se/gor-din-egen-doptarta

DOPDUVAN. Varje barn som döps får en dopduva, lokalt tillverkad i Östhammar av Focus konst & media.

GRATIS!

Ett dop kostar inget! Kyrka, präst och musiker – allt ingår. Och dopklänning finns att låna.

DOPBÖN. Gud, tack för vårt barn, för gåvan du ger och förtroendet du visar oss. Ge oss ömhet, fasthet och lugn. Hjälp oss att ge din kärlek vidare. Amen.

Det är ofta knytkalas, alltid fika, gärna cupcakes med barntema och gissningslekar om allt från barnets födelsedatum till längd och vikt.

Babyshower

– modern högtid i väntans tider

– Som en möhippa fast utan alkohol! Vänner, mat och fika, tid att umgås, tävlingar – och så den obligatoriska blöjtårtan. Sanne Lennström och Angelica Örneholm har varit på babyshower.

– Roligt och mysigt, jättefin stämning. Det blir ett tillfälle att träffa sina vänner ordentligt innan man går in i babybubblan.

Sanne Lennström har två söner, Adrian tre och William ett år. Hennes kompis Angelica Örneholm har Albin 2,5 år. De senaste åren har båda blivit bjudna på babyshower och Sanne blev själv överraskad med en när hon väntade yngste sonen.

– Det var en rolig överraskning. Jag fick en brunch och vi satt i timmar och pratade. Det är ju sista gången på länge som man hinner träffa sina kompisar.

– Det är oftast en kompis som ordnar den, som bjuder hem vänner och lite familj för att överraska. Det brukar vara så fin stämning och den blivande mamman blir oftast jätteglad och överraskad. Hon får stå i centrum ett tag innan allt fokus blir på ett annat liv.

Angelica har bara varit med om att tjejer är med, Sanne har varit på blandade. Det är ofta knytkalas, alltid fika, gärna cupcakes med barntema och gissningslekar och tävlingar om allt från barnets födelsedatum till längd och vikt.

JIPPO FRÅN USA

Ibland har babyshower betraktats som ännu ett kommersiellt jippo från USA. Baby'n ska överösas, duschas, med presenter, därav namnet.

Sanne och Angelica tycker inte att fokus legat på presenter och prylar.

– Blöjtårtan verkar vara ett måste, och i den kanske någon liten gåva är insmugen, som en body eller ett gosedjur. Annars får kläder och andra presenter vänta tills barnet är fött, menar de. Fokus har varit på att äta, fika och umgås.

Förr fanns en viss vidskeplig-

het kring att köpa något innan barnet var fött.

– Jag träffar föräldrar nu också, som bara vågat skaffa det allra mest nödvändiga innan barnet kommit, säger Angelica.

Tanken med babyshower var från början att erfarna kvin-

” Sista gången på länge som man hinner träffa sina kompisar.

nor skulle dela med sig av råd till den blivande mamman, med en månad eller så till beräknad nedkomst.

– Det brukar bli prat om barn förstås, om förlossning, smärtlindring, sömnbrist och hur man bevarar relationen när man har småbarn.

I USA är babyshower stort. Sanne berättar leende att hennes

När Angelicas son Albin döptes av dopprästen Anne-Marie Larsson sänktes han ned med hela kroppen i vattnet. Först därefter kläddes han i dopdräkten.

En blöjtårta är obligatorisk på varje babyshower. Den här fick Sanne av sina vänner.

släktingar där skickade en blöjtårta per post inför hennes babyshower.

– Blöjorna var parfymerade och dränkta i glitter. Vi hade glitter hemma i ett halvår efteråt!

Hur förändrades livet när ni fick barn?

– Allt tar mer tid! säger Angelica. Livet är inte lika spontant och mycket behöver planeras. Hur länge ska vi vara borta, vad behöver tas med, hinner han bli hungrig? och så vidare.

– Någon annan är ju i fokus, säger Sanne. Man sätter någon annan i första rummet. Men det är mycket kärlek också. Det roligaste är väl att morgongosa!

– Ja, att vakna med en fnitterande unge i sängen, fyller Angelica i.

De är överens om att det är spännande att följa utvecklingen, se vilka personer barnen blir. Den egna sömnbristen är tuffare.

VIKTIGT MED HÖGTIDER

För många känns det viktigt att samla vänner och familj för att fira ett barns födelse. I kyrkan är dopet den naturliga högtiden.

” Mamman får stå i centrum ett tag.

Både Sannes och Angelicas barn är döpta, vilket kändes ganska självklart.

– Det är ju också en högtid – för att välkomna barnet, och nu är ju huvudpersonen med också! Sen är det mer släkt och familj vid dopet, säger Sanne. Vi hade dopsamtal med prästen inför båda barnens dop.

Flera av hennes vänner har frågat efter prästens namn – de tyckte att Williams dop var så jordnära och inkluderande och ville gärna anlita henne.

Angelicas Albin döptes i församlingen där hon växte upp, i Valö kyrka.

– Under ceremonin sänktes han ned med hela kroppen i vattnet och efteråt kläddes han i dopdräkten medan vi sjöng en psalm. Två nära vänner sjöng och spelade, det var väldigt fint och lite ovanligt.

Adrian och William har dopfaddrar, de är syskon till Sanne och hennes man. Hon önskar att faddrarna ska vara vuxna som finns där för barnet, som ett stöd. Så småningom kanske svara på jobbiga frågor som de inte vill prata med föräldrarna om.

– Vi hörde av kompisar att vissa förväntar sig att faddrarna ska hjälpa till att hämta på förskolan och sånt! Det är nog olika vilka förväntningar man har, säger Angelica och Sanne och skrattar.

– Roligt och mysigt. Babyshower är ett tillfälle att träffa sina vänner ordentligt innan man går in i babybubblan, säger Angelica Örneholm och Sanne Lennström.

Vad pratar ni om med andra föräldrar?

– Det blir mycket prat om barnen. Hur de äter och sover

” Det är mycket kärlek, villkorslös kärlek.

står högst på agendan, säger Sanne. Man utbyter erfarenheter, pratar om vad som är jobbigt. Någon matvägrar, någon är svår att lämna – eller hämta på förskolan.

– Om man oroar sig för något är det skönt att höra hur någon annan gjort, säger Angelica.

Sanne och Angelica har varit på öppna förskolan med sina barn.

– I våras var det stängt på grund av corona, men annars är det toppen. Både i kommunens och kyrkans regi.

– Att få sitta ned en stund och prata med andra vuxna och dricka en varm kopp kaffe, var

härligt, säger Angelica. Samtidigt som barnet får kravla runt på lite öppna ytor.

– Ja, man kan slappna av, säger Sanne. Det är barnsäkrat och inga fina vaser som folk kanske har hemma.

Nu är hennes Adrian tre år och det är lite glapp i den åldern för vad han kan vara med på. Många aktiviteter, som idrott, är från fyra, fem eller sex år. Nu blir det mest häng i lekparken.

– Men vi var nyligen på barnkonsert i kyrkan. Det var jättetrevligt med Maja Gräddnos-tema för både barn och föräldrar. Man fick komma utklädd till katt om man ville – och det ville många!

Angelica, som arbetar som musikpedagog i Svenska kyrkan, berättar att de nu ska satsa extra på barnverksamhet. En ny pedagog anställs, det blir fler barnkonserter och aktiviteter för olika åldrar, även skolbarn.

Sanne kan absolut tänka sig att låta barnen vara med.

Vilket råd skulle ni själva ge till blivande eller nyblivna föräldrar?

– Tro inte att något blir som ni planerar! Barnet bestämmer själv när det ska komma ut och hur många blöjor som behövs första året. Det är inte du som bestämmer längre, säger Sanne leende. Men det är mycket kärlek, villkorslös kärlek.

TEXT: CECILIA SUNDSTRÖM

ANGELICA ÖRNEHOLM, GIMO

Familj: Sambo med Fredrik, sonen Albin, 2,5 år.

SANNE LENNSTRÖM, ÖSTHAMMAR

Familj: Maken Jonas och sönerna Adrian, 3 och William, 1 år.

Babyshower för jungfru Maria

VARJE TID HAR SINA FORMER för förberedelse inför förlossning och föräldraskap. När vi väntade vårt första barn i början av 80-talet gick vi en så kallad psykoprofylaxkurs. Babyshower känns som ett mer avspänt och festligt sätt att förbereda den blivande mamman och pappan. Må välvilja och välsignelse regna över den som väntar barn!

I kristen tradition är väntan och förberedelse viktiga inslag. Adventstiden är en förberedelsestid inför jul och firandet av Jesu födelse. På fjärde advent firas Herrens moder. Maria var med barn. Hon behövde lugn och ro och uppmuntran. Därför sökte Maria upp en släkting, Elisabet, som själv var gravid. De utbytte tankar, rädslor och förhoppningar. Kanske ställde de till med fest i väntan på att det stora skulle hända.

TANKAR OM DOPET

I dopet vidrörs vi av Gud som är livets ursprung. Vi föds och blir en del av Guds värld. Tro innebär att Gud blir en del av vår värld.

Varje människa är unik och har ett okränkbart värde. Vid dopet får vi tacka för livets gåva och det

ansvar vi har för varann.

Dopet handlar om tillhörighet: till familj, släkt, vänner. Vi lever i ett samhälle som på olika sätt stödjer den enskilde. Vi döps in i "Kristi världsvida kyrka" – en gränsöverskridande gemenskap. Och mänskligheten delar med allt levande en och samma jord.

Döpa betyder neddoppa. Oftast är det bara prästens hand som doppas och fångar upp vatten som hålls över den döptes huvud. Dopvattnet ska vara rent, för lika ren som en nybadad baby är, är vi i Guds ögon.

Men vår blick på oss själva och på andra är ofta en annan. Vi ser brister och kärlekslöshet. Jesus lärde oss be: "Förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss." När vi ber om förlåtelse påminns vi om Guds blick på oss: du är mitt älskade barn, en nybadad baby. Vi får mod och kraft att börja om.

Sven-Eric Morhed, präst

FOTO: MAGNUS ARONSSON/IKON

Yogastund

YOGA. För förälder med baby. Ledare Elin Scott. Anmälan och kostnad, se vår hemsida.

Onsdagar kl 10
Östhammars förs.gård

Kul och kreativt

MESSY CHURCH. I vår testar vi ett nytt koncept för barn och familj. En kreativ stund med skapande, lek, sång, andakt och middag tillsammans. Håll utkik!

Planera dopfest!

BOKA DOP IDAG. Har du ett barn som du vill låta döpa? Eller vill du själv bli döpt? Gå till vår hemsida och fyll i vårt webbformulär så tar vi kontakt med dig och hjälper dig att planera dopet så som du vill ha det. På hemsidan kan du också läsa om vad dopet innebär och hur allt går till:
svenskakyrkan.se/roslagensnorrapastorat

FOTO: ALBIN HILLERT/IKON

Kom och sjung!

ÖSTHAMMARS BARNKÖR. Sjung, hoppa, lek och dansa till både kyrkliga och andra barnsånger. För barn 5-7 år. Ledare: Ingemar Gutekvist. Start 14 jan.

Torsdagar kl 16 i Östhammars församlingsgård

Rytmik för liten och stor

BABYRYTMIK. Sång, rörelse, lek och rytmik för att främja ditt barns utveckling. Fika och träffa andra. Ledare: Angelica Örneholm. Start 14 jan. Info och anmälan på vår hemsida.

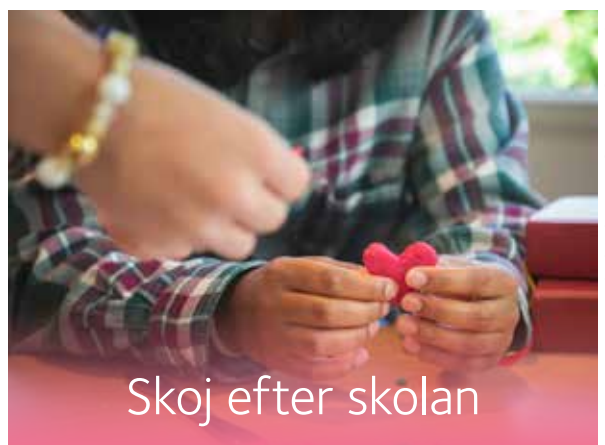
Torsdagar udda veckor kl 10 i Östhammars förs.gård

Gospel kids

GOSPEL FÖR BARN. Barnkören som sjunger rolig och fartfylld barngospel med hela kroppen. För barn i åk 2-6. Ledare: Angelica Örneholm. Start 19 jan.

Tisdagar kl 14 i Kyrkans Hus, Öregrund

Skoj efter skolan

MINIORER. Pyssel, lek och prat kring armbandets Frälsarkransen för barn i förskoleklass och åk 1. Start 19 jan. Info och anmälan på vår hemsida.

Tisdagar kl 14.15 i Kyrkans Hus, Öregrund

FOTO: JOHANNES FRANSEN/IKON

LUCIA. Stämningsfullt luciatåg med konfirmander och unga ledare från Frösåkers församling. Vi samlas utanför kyrkan på respektfullt avstånd till varandra. Välkommen kl 14 eller kl 15.
Sön 13 dec kl 14 och kl 15 utanför Östhammars kyrka

Annorlunda jul

Här ser du ett axplock av advents- och jultidens händelser. Hela programmet finns på vår hemsida och i AnnonsNytt.

I år påverkas vi av coronapandemin. Vi följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer, håller avstånd och samlar max 50 pers. Till vissa samlingar behöver du anmäla dig. Läs mer på vår hemsida som uppdateras löpande:

svenskakyrkan.se/roslagensnorrapastorat

ADVENT I KYRKAN. Sjung kända psalmer och lyssna till adventsbudskapet. Sven-Eric Morhed, Monica Lemoine m fl.
Sön 29 nov kl 10 i Gräsö kyrka, kl 11 i Östhammars kyrka och kl 12 i Öregrunds kyrka

ADVENTSKONSERT. Östhammars Motettkör ledd av Ingemar Gutekvist sjunger advents- och julsånger.
Lör 28 nov kl 18 i Börstils kyrka

HELGSMÅLSBÖN. Sjung med och lyssna till julens sånger och psalmer. Sång och musik leds av Ingemar Gutekvist. Linnea Carlbark, präst.
Lör 19 dec kl 18 i Börstils kyrka

Gospel i julnatten

JULNATTSGUDSTJÄNST. Avsluta julaftonen med svängig julgospel! Östhammars Gospel och Sven-Eric Morhed.
Julafton 24 dec kl 22 och kl 23.30 i Östhammars kyrka

JULNATTSGUDSTJÄNST. Sara J Grip. Alexander Findeisen, sång. **Julafton 24 dec kl 22.30 i Valö kyrka**

FOTO: MAGNUS ARONSSON/IKON

Julberättelsen för barn

SAMLING RUNT KRUBBAN. Anne-Marie Larsson och Monica Lemoine. Info och anmälan på vår hemsida.
Julafton 24 dec kl 10 och kl 11 i Östhammars kyrka och kl 9.30 och 11 i Öregrunds kyrka

FOTO: JOHANNES FRANSEN/IKON

Önska varandra God Jul!

ÖPPEN KYRKA. Ta med familjen till kyrkan under julafton. Önska god jul, tänd ljus och lyssna till klockringning.
Julafton 24 dec kl 17-18 i Öregrunds kyrka

Stämningsfull julmorgon

JULOTTA. Monica Lemoine leder gudstjänsten i Öregrund och Gräsö kyrka, Linnea Carlbark i Hargs och Börstils kyrka.
Juldagen 25 dec kl 05.30 Gräsö kyrka, kl 06 Hargs kyrka, kl 07 Öregrunds kyrka, kl 07.30 Börstils kyrka

Trettondag för familjen

GUDSTJÄNST MED SMÅ OCH STORA. Enkel samling för hela familjen med Sven-Eric Morhed och Anne-Marie Larsson.
Trettondag jul 6 jan kl 11 i Östhammars kyrka och kl 11.15 i Gräsö kyrka

Döpt och konfirmerad som vuxen

I Svenska kyrkan döps de flesta som spädbarn. Men så är det inte för alla.

BIRGITTA SAND-DELL bor sedan ett 20-tal år i Öregrund, men är född och uppvuxen på Söderön. Föräldrarna var aktiva i baptistförsamlingen, som hade sitt kapell Elim i Nolsterby. Som barn var det naturligt för Birgitta att vara med i verksamheten där. Hon gick i söndagsskolan och när Birgitta blev lite större spelade hon orgel i söndagsskolan. Solo sjöng hon redan som 6-åring.

Det blev aldrig aktuellt för Birgitta med ett dop i baptistisk tradition. Men alltsedan barndomen har hon en trygg Gudstro. På senare år har hon också hittat tillbaka till kyrkan. Birgitta är bland annat kyrkvärd. Men Birgitta kände att något fattades. Det stod allt mer klart för henne att det handlade om dopet som aldrig blev av. Birgitta pratade med dåvarande kyrkoherden Göran Andersson. Efter en del samtal och undervisning bestämdes datum

för Birgittas dop. Påskdagen 1997 döptes Birgitta i Öregrunds kyrka. En glädjens dag! I Svenska kyrkan kan dopet antingen ske som barn, ungdom eller vuxen. Men, som Birgitta framhåller: "Tro och dop hör ihop. Döps man som vuxen förstår man kanske tron bättre, men man hoppas ju att barnen som döps ska förstå dopet senare i livet."

Hjälp att förstå sitt dop och att växa i sin tro får man bland annat i konfirmationsundervisningen. Eftersom Birgitta inte hade döpts som barn gick hon inte med sina klasskamrater på konfa. Men det är aldrig för sent att konfirmeras! För ett par år

” Tro och dop hör ihop

sedan gick Birgitta med i vuxenkonfirmationsgruppen. Påskdagen 2019 konfirmerades Birgitta i Gräsö kyrka.

TEXT: SVEN-ERIC MORHED.